

Oikeusalan ammatit - Tanska

Tämän sivun alkukielistä versiota [da](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Tällä sivulla esitetään yleiskatsaus Tanskan oikeusalan ammateista

Syyttäjät

Organisaatio

Tanskan syyttäjälaitos on yleisiä syyttäjiä valvovan oikeusministerin alainen. Syyttäjälaitokseen kuuluvat yleisten syyttäjien päällikkö, yleiset syyttäjät ja poliisipäälliköt.

Yleisten syyttäjien päällikkö (valtakunnansyyttäjä) hoitaa korkeimmassa oikeudessa käsiteltäviä rikosasioita ja osallistuu lisäksi asioiden käsittelyyn **rikosasioiden muutoksenhakulautakunnassa**.

Valtakunnansyyttäjä on muiden syyttäjien esimies ja valvoo heidän toimintaansa. Hän käsittelee myös valituksia ensimmäisessä oikeusasteessa tehdyistä yleisten syyttäjien päätöksistä.

Tehtävät

 [Syyttäjälaitoksen](#) tehtävät ja organisaatio kuvataan **Tanskan oikeudenhoitoa koskevan lain** osassa 10 (95–107 §).

Syyttäjälaitoksen tehtävänä on yhteistyössä poliisin kanssa ajaa syytteitä rikosasioissa lain mukaisesti. 95 §:n 2 momentin mukaan syyttäjälaitoksen on edettävä asiassa sen luonnetta vastaavalla nopeudella. Tässä yhteydessä syyttäjälaitoksen on varmistettava, että syytteen kohteena ovat rangaistavaan tekoon syyllistyneet eivätkä syyttömät henkilöt (objektiivisuusperiaate).

Rikosasioita – valitusasioita ja valamiesasioita – hoitavat ylemmän oikeusasteen tuomioistuimissa kuusi alueellista yleistä syyttäjää, jotka myös valvovat poliisipäälliköiden toimia rikosasioissa. Lisäksi alueelliset yleiset syyttäjät käsittelevät poliisipäälliköiden syyttämistä koskevista päätöksistä tehtyjä valituksia. Yleiset syyttäjät käsittelevät myös rikossyytteisiin liittyviä korvausasioita ja poliisia koskevia valituksia.

Vakavia talousrikoksia käsittelevä yleinen syyttäjä vastaa merkittäviin talousrikoksiin liittyvistä syyteasioista koko maan laajuisesti.

Vakavaa kansainvälistä rikollisuutta käsittelevä pääsyyttäjä vastaa Tanskassa syyttämisestä ulkomailta tehdyistä kansainvälisistä rikoksista. Niihin kuuluvat kansanmurhaan, ihmisyyttä vastaan tehtyihin rikoksiin ja sotarikoksiin liittyvät asiat.

Poliisipäälliköt toimivat syyttäjinä kärjaoikeuksissa (ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa) ja vastaavat poliisin toiminnan johtamisen lisäksi poliisipiirille kuuluvasta tutkinnasta ja kuulustelusta sekä paikallisen syyttäjälaitoksen toiminnasta.

Tuomarit

Organisaatio

[Tanskan oikeudellisten nimitysten neuvosto](#) esittää **oikeusministerille** henkilöitä nimitettäväksi kaikkiin oikeudellisiin tehtäviin korkeimman oikeuden presidentin virkaa lukuun ottamatta. Käytännössä oikeusministeri noudattaa aina neuvoston esityksiä.

Tuomareita ja muuta tuomioistuinten palveluksessa olevaa oikeudellista henkilöstöä koskevia kurinpidollisia asioita käsittelee [erit yinen syyte- ja valitustuomioistuin](#).

[Tanskan tuomioistuinhallinnolla](#) on kokonaisvastuu tuomioistuinten oikeudellisen henkilöstön koulutuksesta.

Tehtävät

Ammattituomarit eivät Tanskassa yleensä erikoistu mihinkään lainkäytön erikoisalaan. Heidän asemansa voi olla vakinainen tai väliaikainen (konstitueret). Avustavat ja sijaisina toimivat tuomarit käsittelevät tavallisesti suhteellisen suppeita (kuten haastemiesten/ulosottomiesten käsiteltäväksi esittämiä) asioita.

Maallikkotuomarit osallistuvat joitakin merkittäviä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikkien ensimmäisen ja toisen oikeusasteen tuomioistuimissa käsiteltävien rikosasioiden käsittelyyn. Ensimmäisen ja toisen oikeusasteen riita-asioiden käsittelyssä voidaan avustajiksi pyytää maallikkoasiantuntijoita. Maallikkotuomarit ja avustavat maallikkoasiantuntijat nimitetään tehtäväänsä neljäksi vuodeksi.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on

[Tanskan tuomariiliton julkisilla verkkosivuilla](#).

[Avustavien tuomareiden liiton verkkosivut](#)

Oikeusalan ammattien organisaatio: Lakimiehet

Asianajajat

Yksityiset lakimiesammattin harjoittajat

Tanskan lakimies- ja asianajajayhdistys on perustettu vuonna 1919. Yhdistyksen jäsenyys on pakollinen kaikille Tanskan lakimiehille (advokater).

Toisen palveluksessa oleva lakimies ja lakimiesharjoittelijat

FAAF on toisen palveluksessa olevien lakimiesten ja lakimiesharjoittelijoiden yhdistys, joka toimii Tanskan lakimiesten ja ekonomistien yhdistyksen (DJØF) alaisena. DJØF on Tanskan suurin ammattiliitto sekä opiskelijoiden ja työntekijöiden edunvalvontajärjestö lain, hallinnon, valtionhallinnon, tutkimuksen, koulutuksen, viestinnän, talouden, politiikan ja yhteiskuntatieteiden alalla. Siihen kuuluu noin 50 000 mainituilla aloilla toimivaa jäsentä. FAAF:n noin 1 500 jäsenestä 900 on yksityisissä lakiasiantaimistoissa työskenteleviä lakimiehiä.

Yritysten oikeudelliset neuvonantajat

Yritysten lakimiehet eivät kuulu Tanskan lakimies- ja asianajajayhdistykseen, mutta voivat halutessaan liittyä yritysten oikeudellisten neuvonantajien liittoon (Danske Virksomhedsjurister – DVJ). Nykyisin noin kahdella kolmanneksella DVJ:n jäsenistä on lakimiesammattin harjoittamiseen oikeuttava todistus. DVJ edustaa yritysten oikeudellisten neuvonantajien yleisiä ammatillisia etuja. Lisäksi liitto pyrkii edistämään yritysten oikeudellisten neuvonantajien aseman ja heidän liike-elämän, viranomaisten, kansalaisjärjestöjen sekä koko yhteiskunnan kannalta kasvavan merkityksensä tunnustamista ja ymmärtämistä. DVJ kuuluu **Euroopan yrityslakimiesten yhdistykseen** (European Company Lawyers' Association, ECLA).

Yksityiset lakimiesammattin harjoittajat vs. yrityslakimiehet

Tanskassa **yritysten lakimiehiä / oikeudellisia neuvonantajia**, joilla on lakimiesammattin harjoittamiseen oikeuttava todistus, koskevat täsmälleen samat säännöt kuin yksityisesti lakimiehen ammattia harjoittavia lakimiehiä. Oikeudenhoitoa koskevassa laissa lakimiehiä ei erotella kahteen luokkaan, vaan molemmat kuuluvat Tanskan lakimies- ja asianajajayhdistykseen.

Tästä syystä yritysten lakimiehillä on laajasti ottaen sama oikeudellinen asema kuin muillakin lakimiehillä menettelytapasääntöjen, ammatillisten tietojen salassapidon, asiakkaan ja lakimiehen välisen suhteen luottamuksellisuuden, oikeudellisen luottamuksellisuuden (legal privilege) periaatteen ja muiden vastaavien seikkojen osalta. Sen varmistamiseksi, että

menettelytapasäännöt koskevat myös yritysten lakimiehiä, niitä on laajennettu kattamaan heidän työskentelyolosuhteidensa erityispiirteitä.

Näin ollen oikeudellisen luottamuksellisuuden periaatteeseen sovelletaan yrityslakimiesten osalta samoja sääntöjä kuin yksityisten lakimiesammattin harjoittajien osalta. Kysymystä siitä, sovelletaanko yritysten lakimiehiin samaa vai matalampaa kynnystä kuin muihin lakimiehiin, ei ole vielä koeteltu oikeudessa.

Ainoa poikkeus yhtäläisestä oikeudellisesta asemasta liittyy siihen, ketä yrityksen lakimies voi ammattinsa harjoittamiseen oikeuttavan todistuksensa perusteella edustaa. Mahdollisuus toimia yrityslakimiehenä katsotaan hiljaisesti hyväksytyksi poikkeukseksi oikeudenhoitoa koskevan lain 124 §:n määräyksestä, jossa säädetään, minkä tyyppisten yritysten puolesta lakimies voi toimia.

Näin ollen, ellei yrityksen lakimiehellä ole työsuhteestaan erillistä lakiasiantoimistoa, hän voi käyttää lakimiesnimikettä vain edustaessaan työnantajayhtiötään tai -organisaatiotaan. Toisin sanoen, jos työnantaja pyytää yrityksen lakimiestä antamaan oikeudellisia neuvoja asiakkaalle tai työnantajaorganisaation jäsenelle, lakimiesnimikkeen käyttö on tässä toiminnassa kielletty, ellei yrityksen lakimiehellä ole työsuhteestaan erillistä lakiasiantoimistoa ja ellei hän avusta asiakasta tai työnantajaorganisaation jäsentä oman yksityisen toimistonsa kautta.

Jos yrityksen lakimiehellä ei kuitenkaan ole työsuhteestaan riippumatonta lakiasiantoimistoa ja jos hän antaa kuluttajan asemassa olevalle työnantajansa asiakkaalle tai työnantajaorganisaation jäsenelle oikeudellista neuvontaa, joka liittyy kaupallisiin tarkoituksiin, oikeudellista neuvontaa koskevaa lakia sovelletaan yrityksen lakimieheen lukuun ottamatta yhtä poikkeusta: sitä ei sovelleta oikeudelliseen neuvontaan, jos lakimiehen työnantaja on liitto ja kansalaisjärjestö. Poikkeuksen perusteena on, että tällaista neuvontaa ei anneta kaupallisessa tarkoituksessa, vaan sitä pidetään yleisesti osana tavanomaista jäsenpalvelua, joka kuuluu liiton toiminnan tarkoitukseen.

Liiton työntekijän (jolla on lakimiesammattin harjoittamiseen oikeuttava todistus) yksityiselle kuluttajalle antamaan oikeudelliseen neuvontaan sovelletaan näin ollen vain ei-sopimuksenvaraisiin suhteisiin liittyviä yleisiä korvaussääntöjä ja vain välillisesti Tanskassa voimassa olevia menettelytapasääntöjä. Viimeksi mainittuihin sääntöihin kuuluvan oikeudenhoitoa koskevan lain 126 §:n 4 momentin mukaan lakimies ei saa (ammattillisten oikeudellisten tehtäviensä ulkopuolella) käyttäytyä liiketoimintaan tai talouteen liittyvissä asioissa tavalla, joka ei ole sovelias lakimiehelle.

Oikeudellista neuvontaa koskeva laki

Kesäkuusta 2006 lähtien kuluttajille kaupallisessa tarkoituksessa tarjottavaan oikeudelliseen neuvontaan on sovellettu erillisiä säännöksiä neuvoja antavan henkilön koulutustaustasta riippumatta. Lakia ei nimenomaisesti sovelleta lakimiesten riippumattoman lakimiesammattinsa puitteissa tarjoamaan oikeudelliseen neuvontaan. Sitä ei myöskään sovelleta liittojen tai kansalaisjärjestöjen tarjoamaan oikeudelliseen neuvontaan, sillä sitä ei pidetä luonteeltaan kaupallisena (katso edellä). Taloudellisten toimijoiden tarjoama oikeudellinen neuvonta ei myöskään kuulu lain soveltamisalaan, jos taloudelliseen toimijaan sovelletaan taloudellisesta ja liiketoiminnasta vastaavan ministerin antamia toimintaohjeita.

Kuten aiemmin on mainittu, tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että lakia ei sovellettaisi oikeudelliseen neuvontaan, jota tarjoavalla henkilöllä on lakimiesammattin harjoittamiseen oikeuttava todistus. Jos yrityslakimies, jolla on lakimiesammattin harjoittamiseen oikeuttava todistus, tarjoaa oikeudellista apua kuluttajalle (joka on näin ollen muu kuin hänen työnantajansa) ja kyseisellä yrityslakimiehellä ei ole erillistä lakiasiantoimistoa, hänen tarjoamaansa palveluun sovelletaan oikeudellista neuvontaa koskevaa lakia, jos sitä katsotaan annettavan kaupallisessa tarkoituksessa.

Oikeudellisia neuvonantajia koskevan lain pääkohdat ovat seuraavat:

- Oikeudellisen neuvonantajan on käyttäydyttävä menettelytapasääntöjä vastaavalla tavalla. Tämä tarkoittaa hänen tehtäviensä suorittamista perusteellisesti, huolellisesti ja johdonmukaisesti asiakkaan etu asianmukaisesti huomioon ottaen. Neuvontaa on annettava riittävän nopeasti.
- Oikeudellisen neuvonnan tarjoamista koskevat sopimukset on tehtävä kirjallisina.
- Oikeudellista neuvontaa tarjoava henkilö ei ole velvollinen hankkimaan ammattillista vastuuvakuutusta, mutta tätä seikkaa koskeva tieto on oltava oikeudellisen neuvonnan tarjoamista koskevassa sopimuksessa.
- Oikeudellista neuvontaa antavan henkilön on ilmoitettava asiakkaalle palvelunsa hinta.
- Oikeudellista neuvontaa antava henkilö ei saa ottaa hoitoonsa asiakkaan omaisuutta.
- Oikeudellista neuvontaa antava henkilö ei saa avustaa asiakasta, jos hänelle koituu asian lopputuloksesta erityistä henkilökohtaista etua.

- Oikeudellista neuvontaa antavaan henkilöön sovelletaan oikeusministerin vahvistamia menettelytapasääntöjä. Kuluttaja-asiamies valvoo, että henkilö noudattaa lakia ja menettelytapasääntöjä.

Oikeudelliset tietokannat

Nämä tiedot ovat käytettävissä [Tanskan lakimies- ja asianajajayhdistyksen verkkosivuilla](#).

Verkkosivuilla on englanninkielistä tietoa oikeusalan ammateista Tanskassa. Niillä on myös (tanskankielinen) luettelo ammatissa toimivista lakimiehistä.

Muut oikeusalan ammatit

Maksuttomia oikeuspalveluja tarjoavat organisaatiot

Oikeusapuklinikoita on kaikkialla Tanskassa. Kuka tahansa oikeusapua tarvitseva henkilö voi ottaa yhteyttä [kansalaisasiain toimistoon](#), josta hänet ohjataan lähimmälle klinikalle. Osoite on

Kansalaisasiain toimisto

Gyldenløvesgade 11, 2.

1600 Kööpenhamina V

Puhelin: +45 33 92 33 34

Faksi: +45 39 20 45 05

Sähköposti: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Ma–to klo 10.00–15.00, pe klo 10.00–14.00

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 01/05/2010